

opusdei.org

Pisma (I): Novi svezak sabranih djela

Upravo je objavljen novi svezak sabranih djela svetog Josmarije na Španjolskom jeziku: četiri dugačka pisma namijenjena vjernicima Opusa Dei.

Donosimo razgovor s urednikom, Luisom Canom, istraživačem na Povijesnom institutu sveti Josemaria Escriva.

15.09.2020.

S izdanjem ovoga sveska počinje se objavljivati skupina pisama svetog Josemarije vjernicima Opusa Dei. O kojoj vrsti pisama se radi?

Riječ je o spisima koji su upućeni osobama Opusa Dei svih vremena, a ne konkretno samo nekima. Govore o temama koje su povezane s duhom i poviješću Opusa Dei, ali većina njih je dragocjena za sve kršćane jer govori o praćenju Isusa Krista, temi koja je uistinu zanimala svetog Josemariju. Riječ je o stranicama na koje je htio iznijeti svoje ljudsko i nadnaravno iskustvo te prenijeti doktrinu i doživljaje koji su plod cjeloživotne molitve i promišljanja. Tekstovi su to koji će izazvati iznenađenje zbog svoje dubine i modernog karaktera. Njihov ton je u isto vrijeme i prisan, kao da se radi o ležernom razgovoru. Nije riječ o traktatima, propovijedima ni meditacijama: dok ih čitamo jednostavno je zamisliti osnivača

Opusa Dei koji piše ili čavlja u privatnosti sa svojim duhovnim sinovima i kćerima.

Zašto se objavljuju baš sada? Nikad prije se za njih nije saznalo?

S osnutkom Povijesnog instituta Sveti Josemaría Escrivá, 2001. godine, krenula je objava kompletnog opusa utemeljitelja Opusa Dei, kritičnom metodologijom odnosno pažljivim proučavanjem izvora. Pokretanje ovoga posla zahtijevalo je dosta vremena i krenuli smo s objavljivanjem različitih svezaka iz ove zbirke, konkretno njih osam. Jednom kada je završila prva faza, u kojoj su se uređivala djela koja su objavljena za vrijeme njegovoga života, na red su došli neobjavljeni spisi. 2017. objavljen je prvi svezak ovoga tipa, s tekstovima propovijedi. Sljedeći korak bio je pozabaviti se drugom velikom grupom neobjavljenih spisa, *Pismima*, na

čijem izdanju su brojni članovi Instituta radili godinama i u koje polažemo velike nade zbog iznimne vrijednosti kojom se, po našem mišljenju, odlikuju. U svakom slučaju, mnogi fragmenti ovih *Pisama* bili su dobro poznati jer su se desetljećima djelomično koristili u različitim objavama.

Možete li navesti glavne teme iz ova četiri pisma koja su izišla u javnost?

Prvo pismo govori o posvećenju svakodnevnog života i posla u svijetu u kojem kršćani djeluju kao kvasac u tijestu, nastojeći približiti svakog muškarca i ženu Kristu. Drugim riječima, ovaj prvi relativno kratak tekst obrađuje srž poruke koju širi Opus Dei. Drugo pismo je usmjereno na poniznost kao neophodnu krepost za kršćanski život i za vjernost Bogu. U trećem pismu suočava se s temom služenja Bogu, Crkvi i svim ljudima

koje su kršćani pozvani u svijetu provoditi u djelo. Činili su mi se naročito sugestivni i vrlo aktualni neki odlomci u kojima govori o ulozi vjernika laika u poboljšanju i vivifikaciji, s kršćanskim duhom, političkog, kulturnog, društvenog okruženja... u kojem žive i rade. Pitanje slobode i poštivanja mišljenja prisutno je u značajnoj mjeri. I konačno, četvrti i najkraći tekst predstavlja smjernice za navještanje Krista u vrlo sekulariziranom svijetu. Tema je kako se vježbati u milosrđu izvršavajući zadaću prenošenja vjere. Sadrži snažan poziv na evangelizaciju našeg svijeta, u ljubaznom i optimističnom raspoloženju, koji će, vjerujem, djelovati sugestivno na brojne kršćane koji su posvećeni evangelizaciji, bilo da poznaju ili ne Opus Dei.

Koliko pisama postoji i kojem vremenskom okviru odgovaraju?

Postoji li određeni plan njihove objave?

Postoji 38 pisama, ako se računaju samo ona koja je sveti Josemaría smatrao dijelom jednog ciklusa odnosno cjelinom prilično homogenih spisa. Zapravo, postoje još neka za koja još uvijek ne znamo da li ih uključiti u ovu Zbirku kompletnih djela ili u druge namijenjene pastoralnim pismima. Moglo bi se govoriti o ukupno 40-45 dokumenata sličnih karakteristika. Plan je objavljivati ih tijekom nadolazećih godina.

Osim ovih pisama, koja su prvenstveno upućena vjernicima Opusa Dei, hoće li se također objaviti razmjena pisama s određenim osobama?

Da. Predviđeno je posvetiti cijelu jednu zbirku Escrivinim dopisivanjima, od kojih su se već pojavili neki djelomični primjeri u

časopisu *Studia e Documenta*. Radi se o tisućama pisama, tako da proučavamo kada i kako započeti s njihovom s njihovim sustavnim objavljivanjima.

Koji je bio povijesni i crkveni kontekst u kojem su nastali ovi tekstovi?

Nije lako odgovoriti jer ne znamo koliko dugo je trajao proces dotjerivanja. U stvari, moglo bi se reći da je sveti Josemaría radio na određenim pismima gotovo 40 godina jer je počeo raditi njihove skice s 30-ak godina, pišući tekstove koje je kasnije planirao detaljnije razraditi. Ipak, dosta godina je prošlo dok se nije ponovno prihvatio tog posla. Detaljno je izradio cijeli ciklus *Pisama*, u njihovoj končnoj verziji, u periodu od kraja 50-ih do početka 70-ih, više-manje. Drugim riječima, tijekom ovih godina potpuno je preoblikovao stare tekstove koje je

sačuvao, nadodajući najmodernije navode, služeći se najnovijim izrazima i formulacijama svojih misli, koje je preuzeo iz transkripcija svojih vlastitih riječi tijekom meditacija i razgovora, i nadodajući nove dijelove vlastitom rukom. Kako je prirodno i jednostavno primijetiti, upotrijebio je jezik i ideje koje je imao u glavi u trenutku te razrade, iako je u brojnim dokumentima htio zadržati prijašnji datum, kao uspomenu - često obogaćenu nekom simboličkom vrijednošću - na sam početak određenog pisma. U tome leži razlika između ovih *Pisama* i zbirke razmijenjenih službenih pisama koja će se objaviti u posebnoj zbirci, kao što smo rekli, u kojima datum odgovara vremenu kada su pisma uistinu i napisana. Sve ovo detaljno je objašnjeno u uvodu ovog prvog sveska. Vjerujem da je sveti Josemaría želio u ovim *Pismima* iznijeti dovršenu viziju duha Opusa Dei, koja bi imala neprolaznu

vrijednost, prije nego ga je Gospodin pozvao u drugi život.

Mnogo godina nakon priređivanja pisama, i imajući na umu da je riječ o pismima koja su prvenstveno upućena vjernicima Opusa Dei, u čemu se sastojao rad Povijesnog instituta da bi ih se predstavilo u ovoj zbirci?

Prvi zadatak bio je temeljito proučiti izvore i dosadašnji materijal koji smo imali, budući da je sveti Josemaría više puta pregledao ove tekstove, stvarajući male razlike, od kojih je neke uništio, a neke ne: bilo je neophodno odraditi kritički posao kako bismo ih mogli usporediti i odabrati verziju koja se čini kao konačna. S druge strane, radi se o komentiranom izdanju, iako smo htjeli broj bilježaka svesti samo na one neophodne, kako ne bismo udaljili čitatelja od glavnog teksta. Ovaj prvi svezak također uključuje

uvod u kojem se objašnjava povijest priređivanja ovih dokumenata, njihove karakteristike, itd., i u kojem se nudi cjelokupna vizija ove bogate ostavštine.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/pisma-i-
novi-svezak-sabranih-djela/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/pisma-i-novi-svezak-sabranih-djela/) (6.08.2025.)